

**‘Het meest overweldigende
project uit de geschiedenis
van de Kunsthal’**

Emily Ansenk, directeur Kunsthal Rotterdam

Geschilderde rollen door de Chinese labelkaartbaldater Guo Fengyi (1942-2010). Zittend aan een klein tafeltje maakte Fengyi haar visionaire werken, in dunne, kleurige lijntjes die zich als open zenuwbaten uitstrekken over de volle hoogte van de ruimte. Vandaag wordt haar werk ook in grote internationale museumzalen getoond.

The Museum of Everything

is de titel van de tentoonstelling die nu te zien is in de Rotterdamse Kunsthal. Onder die naam gaat een rondreizend museum schuil dat zich heeft gespecialiseerd in werk van onontdekte, ongetrainde en onbedoelde kunstenaars. Mensen als Wilson Bentley (1865-1931), de boerenzoon uit Jericho, Vermont, die een schitterend oeuvre bouwde van louter sneeuwkrystallen, of Alan Constable (1956), de blinde schepper die zich toelegt op het maken van keramische camera's. Of Emery Blagdon (1907-1986), wiens wonderbaarlijke 'healing machines' de bezoeker reinigen en genezen van ziekten en zorgen.

Outsider art is het begrip waaronder deze wonderwerken bekend staan. Maar James Brett, de organisator van The Museum of Everything, houdt niet van dat begrip. 'Deze kunstenaars zijn geen

'Kunst die als een tandenstokertje tussen je kiezen zit en een beetje zeer doet'

Joost van den Toorn, kunstenaar en verzamelaar

buitenstaanders. Ze hebben eenvoudig een particuliere kijk op de wereld. Ze zullen ons fascineren en inspireren, als we hen maar de gelegenheid geven.'

Het bewijs van die stelling is de tentoonstelling die nu in de Kunsthal te zien is: 27 zalen met meer dan duizend werken van grote kunst buiten de gebaande paden. De bezoeker waant zich in een andere wereld, waar andere talen worden gesproken en andere codes gehanteerd. In deze zalen ontmoeten we de kleurrijke bewoners van het universum van de Indiase wegebouwer Nek Chand (1924-2015). We tuimelen door de tunnels van de Mexicaan Martín Ramírez (1895-

1963) en verliezen ons in de fijnmazige composities van de Amerikaanse Janet Sobel (1894-1968), die een directe bron van inspiratie was voor Jackson Pollock.

Een aparte zaal is gewijd aan Henry Darger (1892-1973), conciërge van een ziekenhuis in Chicago, die jarenlang werkte aan zijn verhalen van de *Vivian girls*: 145.000 pagina's, gewijd aan een klein leger van jongensmeisjes die de strijd aanbinden met telkens nieuwe geüniformeerde vijanden. De honderden tekeningen en collages die Darger maakte zijn na zijn dood losgeknipt en verspreid. De Kunsthal toont voor het eerst een groot overzicht dat recht doet aan het oorspronkelijke verhaal.

Hoe deze kunst te bekijken?

Wie deze zalen binnenstapt moet, naast zijn jas en tas, nog wat meer bagage in de garderobe achterlaten.

1 De verwachting dat het hier gaat om 'kunst', zoals je dat gewend bent. Zeker zijn het kunstwerken die hier worden getoond. Talent is overal, ook waar je vergeet te kijken, en als dat ergens blijkt is het hier. Maar deze kunst is lang niet altijd zo bedoeld, en ook niet altijd als zodanig herkenbaar.

2 De verwachting dat je op de tekstbordjes namen leest die je al kent. De bezoeker van The Museum of *Everything* voelt zich als een kind dat voor het eerst een museum bezoekt. Alles is vreemd, anders; interessant. De meeste van deze verlegen grootmeesters zijn alleen bekend in een beperkte kring van liefhebbers. Zelf doen ze geen enkele moeite om die situatie te veranderen. In talk shows kom je ze niet tegen. Ook niet in de bekende museumzalen, hoewel daar langzaam verandering in komt.

'In het werk van de outsiders ontmoet je iets dat je nergens anders vindt: een extreme tunnelvisie die voor de kunst uiterst bruikbaar kan zijn.'

Mariëtte Haveman,
hoofdredacteur Kunstschrift

3 Het derde en belangrijkste wat de bezoeker moet loslaten is de onmiddellijke neiging om een standpunt in te nemen. Deze werken zijn niet ontstaan in competitie met andere. Ze staan op zichzelf, en zijn vaak in grote eenzaamheid geboren. Soms om iets te bezweren of juist vast te houden: een herinnering, een obsessie; een leven waarin van alles is misgegaan. Zulke drijfveren leveren niet per definitie goede kunst op. Maar soms wel. Alles kan goede kunst opleveren, als het talent er maar is.

Dat talent, op plekken waar niemand het verwachtte, is verzameld in de zalen van de Rotterdamse Kunsthal.

4 Tot slot: het gaat hier niet om een museale tentoonstelling waar werken thematisch, chronologisch of geografisch zijn geordend. Dat is hier heel opzettelijk *niet* het geval. Deze kunst vraagt om een andere omgeving dan de schoongeveegde zalen waar officieel erkende kunst vaak goed in gedijt. Hier gelden andere wetten. Beide werelden ontmoeten elkaar in het mysterieuze begrip begaafdheid. En die is overal te vinden, in de museumzalen en daarbuiten, waar maar een enkeling kijkt.

The Museum of *Everything* is tot en met 22 mei te zien in de Kunsthal Rotterdam. Lees op de volgende pagina meer over Het Weekend van *Everything*.

Het Weekend van Everything: zaterdag 16 en zondag 17 april, Kunsthal Rotterdam

Op 16 en 17 april organiseert de Kunsthal Het Weekend van Everything, met lezingen, workshops, muziek, film en rondleidingen. Op het programma staat o.a.

- Walking Lecture door James Brett (The Museum of Everything)
- Art Talk met de Roemeense kunstenaar Ion Bîrlădeanu
- Documentaire Paradijs Glaswater over kunstenaar Marianne Schipaanboord
- Tours door The Museum of Everything
- Workshops en Open Atelier

Kijk voor alle activiteiten op
www.kunsthal.nl

Events

Deze tentoonstelling vormt de opstap en aanleiding tot een breder platform in Nederland voor deze kunst, en een uitgebreid landelijk programma, met medewerking van o.a. Van Gogh Museum, Stedelijk Museum Amsterdam, Outsider Art Museum, Foam, Gerrit Rietveld Academie en diverse galerieën. Kijk voor de art talks, lezingen, debatten, films en exposities op www.kunsthal.nl en www.outsiderart.eu

Dankzij de substantiële bijdrage van het Gieskes-Strijbis Fonds wordt middels 'The Museum of Everything' aandacht gegenereerd voor kunst die net buiten de radar van de kunstwereld valt. Hiermee bevordert en ondersteunt het fonds kunst en cultuur.

ter ondersteuning van

schiedsgeschiedenis

begroting

met steun van

schiedsgeschiedenis

